

vitenskapsåret

Påvirker miljø- og klimasituasjonen i verden våre valg for hus og hjem?

Thomas Berker, Forsker, ZEB -senteret

Oslo 28. september

Påvirker miljø- og klimasituasjonen i verden våre valg for hus og hjem?

Thomas . Berker @ ntnu.no
Institutt for tverrfaglige kulturstudier
Senter for teknologi og samfunn

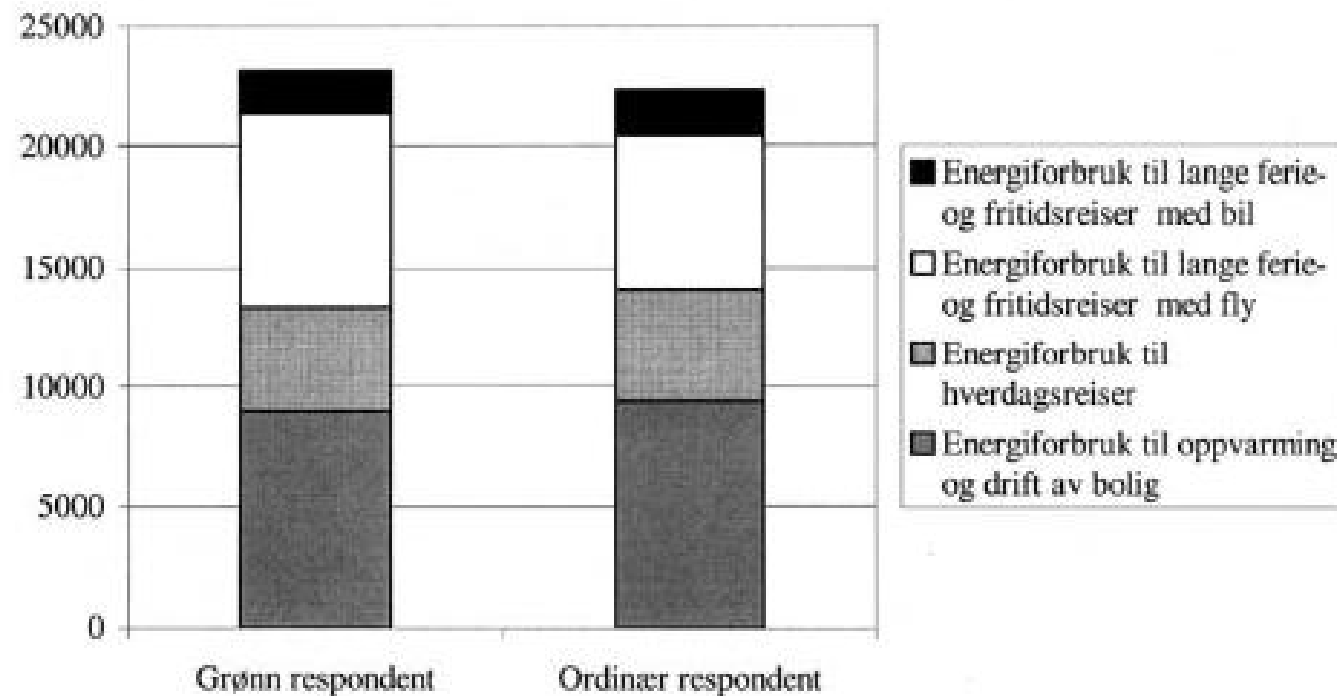
Og

The Research Centre on Zero Emission Buildings

Svaret er «bare litt»

- Alle liker miljøet
 - Miljø oppfattes som positiv verdi i Norge, spesielt hvis miljø blir definert som natur [1]
 - Hvis man spør direkte så sier faktisk et flertall at de vil prioritere miljø foran alle andre hensyn [2]
- Men:
 - Sammenlignet med andre verdier havner miljøet omtrent midt på treet [1]
 - Holdninger, adferd og miljøpåvirkning er ikke det samme [3]

Å si og å gjøre [3]

(1) Grønne respondenter er medlemmer i Miljøheimetvernet

(2) Ordinære respondenter er ikke medlemmer i Miljøheimetvernet

2 forklaringer is sammenheng med våre hus og hjem

- Hjemmets kulturelle betydning
- Miljøets abstrakthet

Hjemmets kulturelle betydning

- Hjemmets særstilling legger opp til høy ressursforbruk
 - Arena for en ressursintensiv **fritid**, f.eks. badets karriere fra et sted for hygiene til hjemmespa [4]
 - **Komfortkulturen**: Betydningen av «å ha det godt og varmt» [5]
 - Alt for **familien!**
- Alt dette er konkret og appellerer like mye til sansene som til fornuften

Miljøet er abstrakt: eksemplet klima

- Klimavitenskap er en helt vanlig **vitenskap** [6]
- Store, komplekse infrastrukturer er alltid til en viss grad «**usynlig**» [7]
- «Min påvirkning på klimaet» [8] er selvfølgelig ikke (bare) «**min påvirkning**»

Flickr Photo by PhOtOnQuAnTIQuE - Attribution-NonCommercial-NoDerivs License

Hvem vinner når det kommer til konkrete valg?

Hva kan vi gjøre?

- Endringer i hjemmets betydning?
- Miljøets abstrakthet
 - Forklar enda bedre eller la være og tving fram gode løsninger?
 - Reduser kompleksitet?

Kilder

1. Tall fra Norsk monitor gjengitt av Barstad/Hellevik (2008):
<http://www.ssb.no/emner/00/02/sa64/sa64.pdf>
2. Tall fra den norske delen av ISSP (spørreundersøkelse om verdier, natur og miljø, 2000) :
<http://bit.ly/n3Veqi>
3. Holden, Erling. 2005. "En rett og to vrange... Tre teser om miljøholdninger og husholdningenes forbruk." *Sosiologisk Tidsskrift* 2005(03):261-283.
4. Berker, Thomas, and Helen Jøsok Gansmo. 2010. "Paradoxes of Design: Energy and Water Consumption and the Aestheticization of Norwegian Bathrooms 1990–2008." *Sustainable Development* 18:135-149.
5. Wilhite, Harold, Hidetoshi Nakagami, Takashi Masuda, and Yokiko Yamaga. 1996. "A cross-cultural analysis of household energy use behavior in Japan and Norway." *Energy Policy* 24(9):795-803.
6. Ryghaug, Marianne, and Tomas Moe Skjølsvold. 2010. "The Global Warming of Climate Science: Climategate and the Construction of Scientific Facts." *International Studies in the Philosophy of Science* 24:287-307.
7. Shove, Elizabeth. 1997. "Revealing the invisible: Sociology, energy and the environment." Pp. 261-273 in *The international handbook of environmental sociology*, edited by Michael Redclift and Graham Woodgate. Cheltenham: Edward Elgar.
8. <http://klimaloftet.no/klimakalkulatoren/>